

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Uitbreiding pluimveehouderij Buijs VOF te Emmer-Compascuum

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

9 november 2016 / projectnummer: 3157

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

Landbouwbedrijf Buijs VOF exploiteert op het perceel Kanaal A ZZ 28 te Emmer-Compas-cuum een akkerbouwbedrijf annex pluimveehouderij. Hiertoe beschikt het bedrijf over een aantal werktuigenloodsen en een stal voor het houden van 40.000 vleeskuikens. Voor deze situatie is in 2011 een omgevingsvergunning verleend. Het voornemen is om de bestaande stal te verwijderen en achter de bestaande werktuigenloodsen drie nieuwe vleeskuikenstallen te bouwen voor in totaal 126.000 vleeskuikens. Op de plaats van de oude stal zal een nieuwe werktuigenloods worden gebouwd. Voor de wijziging en uitbreiding van het bedrijf is een omgevingsvergunning voor de activiteiten milieu, bouwen en afwijken van het bestemmingsplan noodzakelijk. Ter onderbouwing van de besluitvorming door de gemeente Emmen zijn de milieugevolgen van de uitbreiding beschreven in een Milieueffectrapport (MER). De gemeente Emmen heeft de onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: "de Commissie") gevraagd het MER te toetsen.

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')¹ zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

De Commissie is van oordeel dat het MER nog niet alle informatie bevat die essentieel is om een besluit te kunnen nemen over de aanvraag voor een omgevingsvergunning waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen.

- Het MER moet een overzicht bevatten van de voor het project relevante wet- en regelgeving, als kaderstelling voor de beoordeling in het MER. Zonder dit overzicht worden, zo blijkt ook uit dit MER, onderwerpen gemist die in een MER moeten worden beschouwd. Een dergelijk overzicht ontbreekt in het MER.
- De Commissie constateert dat de informatie over de toe te passen ventilatiesystemen niet eenduidig is. Daardoor zijn de gehanteerde uittreedsnelheden, en daardoor ook de berekening van onder meer de geurbelasting van de omgeving, mogelijk niet juist. Hierbij merkt de Commissie nog op dat zeer recent nieuwe geuremissiefactoren voor vleeskuikens van kracht zijn geworden².
- Het MER geeft geen inzicht in de beoordeling van de gevolgen van de voorgenomen uitbreiding voor te beschermen flora en fauna ter plaatse.
- In het MER is niet ingegaan op de gevolgen van het voornemen voor archeologische waarden.
- De in het MER opgenomen informatie over de relatie van het voornemen met volksgezondheid gaat wel in op het voorkomen van zoonosen bij pluimvee, maar er ontbreekt informatie over aspecten als het vrijkomen van endotoxinen en MRSA. Deze aspecten zijn wel relevant aangezien door het meenemen ervan in de beoordeling, een volledig beeld van mogelijke effecten op volksgezondheid wordt gegeven.

¹ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, via de link 3157 of door dit nummer op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

² Staatscourant 2016 nr. 49498 van 21 september 2016. De wijziging van de Regeling geurhinder en veehouderij is in werking getreden met ingang van 1 oktober 2016.

- Een zelfstandig leesbare samenvatting van het MER is van belang voor de toegankelijkheid en de bruikbaarheid van het MER voor burgers en besluitvorming. De samenvatting van het onderhavige MER voldoet niet aan deze vereisten.

De Commissie gaat in hoofdstuk 2 nader op deze aspecten in. De Commissie adviseert om eerst een aanvulling op het MER op te stellen en pas daarna een besluit te nemen.

In hoofdstuk 3 geeft de Commissie nog enkele aanbevelingen voor de besluitvorming. Deze hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

2.1 Relevante wet- en regelgeving

Het MER moet een overzicht bevatten van de voor het project relevante wet- en regelgeving, als kaderstelling voor de beoordeling in het MER. In de vastgestelde notitie Reikwijdte en Detailniveau voor dit MER, bijlage bij het MER, is in hoofdstuk 2 een uitgebreid, maar niet limitatief overzicht gegeven van de relevante wet- en regelgeving die in het MER zou moeten worden beschreven. Deze beschrijving ontbreekt in het MER. Op pagina 18 van het MER wordt alleen kort ingegaan op de omgevingsvergunning en de m.e.r.-plicht van het bedrijf. In de laatste paragraaf op deze pagina wordt verwezen naar een informatieblad dat ontbreekt. Deze laatste paragraaf lijkt er op te wijzen dat er een stuk tekst is weggefallen uit het MER. Overige wet- en regelgeving wordt verspreid over het MER sporadisch wel genoemd, maar niet beschreven.

Zonder dit overzicht worden, zo blijkt ook uit dit MER, onderwerpen gemist die in een MER moeten worden beschouwd.

De Commissie adviseert om in een aanvulling de voor het voornemen relevante wet- en regelgeving te beschrijven. Het overzicht in de notitie Reikwijdte en Detailniveau kan hiervoor als basis dienen.

2.2 Uitgangspunten Ventilatiesystemen

De Commissie constateert dat de informatie over de toe te passen ventilatiesystemen niet eenduidig is. In het MER is aangegeven dat de ventilatie traploos oploopt, maar tijdens het bezoek van de Commissie aan de locatie werd aangegeven dat ventilatoren worden toegepast met een vast toerental. Dat heeft invloed op de gehanteerde uittreedsnelheden. Dit is van belang voor een juiste berekening van de immissies van fijn stof, geur en ammoniak. Het is essentieel voor de effectbepaling dat de optredende uittreedsnelheden onderbouwd zijn met eenduidige berekeningen. Daarbij moet ook aandacht worden besteed aan een juiste bepaling van het virtuele centrale emissiepunt; deze moet representatief zijn voor de verdeling van de emissies tussen de warmtewisselaar en de andere ventilatoren. De Commissie merkt

hierbij nog op dat er in bijlage 9 (geluid) andere ventilatoren worden aangegeven dan in het MER zelf.

Los hiervan merkt de Commissie nog op dat zeer recent nieuwe geuremissiefactoren voor vleeskuikens van kracht zijn geworden.

De Commissie adviseert om in een aanvulling de optredende uittreedsnelheden te onderbouwen met eenduidige berekeningen en op grond daarvan de immissieberekeningen opnieuw uit te voeren. De Commissie adviseert om bij de herberekeningen van de geurbelasting van de omgeving rekening te houden met de nieuwe geuremissiefactoren die per 1 oktober 2016 van kracht zijn geworden.

2.3 Flora en Fauna

Het MER geeft geen inzicht in de beoordeling van de gevolgen van de voorgenomen uitbreiding voor te beschermen flora en fauna ter plaatse. Omdat binnen het bouwvlak sprake is van het slopen van een stal en het verwijderen van een bomenhaag, zijn gevolgen voor te beschermen flora en fauna niet uit te sluiten. Een onderzoek naar de effecten van het voornemen voor de flora en fauna ter plaatse is daarom noodzakelijk.

De Commissie adviseert om in een aanvulling alsnog inzicht te geven in de aanwezigheid van te beschermen flora en fauna ter plaatse, en aan te geven wat de effecten van het voornemen zijn op deze flora en fauna.

2.4 Archeologische waarden

In het MER wordt niet ingegaan op de gevolgen van het voornemen voor mogelijk aanwezige archeologische waarden. Omdat realisatie van het voornemen onomkeerbare gevolgen kan hebben voor dergelijke archeologische waarden, moet het MER inzicht geven in de aanwezige waarden en de effecten van het voornemen.

De Commissie adviseert in een aanvulling alsnog inzicht te geven in de archeologische waarden ter plaatse, en aan te geven wat de effecten van het voornemen zijn op deze waarden.

2.5 Gezondheid

Naast de paragrafen over geur en fijn stof is in het MER een paragraaf opgenomen over de relatie van het voornemen met volksgezondheid. Hierin is informatie opgenomen over zoönosen die voorkomen bij pluimvee. In het MER wordt echter niet ingegaan op aspecten zoals het vrijkomen van endotoxinen en MRSA, onderwerpen die bijzonder in de belangstelling staan en waarover veel relevante informatie voorhanden is.

De Commissie adviseert om in een aanvulling nadere informatie op te nemen over mogelijke effecten van het voornemen op volksgezondheid. Betrek hierbij het onlangs verschenen rapport over het onderzoek "Veehouderij en Gezondheid Omwonenden" (VGO-onderzoek) van het RIVM.

2.6 Samenvatting

Een zelfstandig leesbare samenvatting van het MER, die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor bestuurlijke besluitvorming, is van belang voor de toegankelijkheid en de bruikbaarheid van het MER. De samenvatting van het onderhavige MER voldoet niet aan deze vereisten. Zo bevat de samenvatting bijvoorbeeld vrijwel geen informatie over emissies en immissies, de ligging van het bedrijf en de ruimtelijke aspecten en gezondheidsaspecten. Ook een vergelijking van alternatieven ontbreekt.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER een samenvatting van het MER te maken die inzicht geeft in de gevolgen van het voornemen.

3. Aanbevelingen voor de besluitvorming

De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen. De Commissie wil met onderstaande aanbevelingen een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. Aangezien het MER nog niet ter inzage heeft gelegen adviseert de Commissie om onderstaande aanbevelingen zo mogelijk nog mee te nemen in het definitieve MER.

Het MER is gedateerd juli 2016. Uit de tekst van het MER en uit de bijlagen blijkt echter dat het MER in werkelijkheid veel ouder is. Tijdens het bezoek van de Commissie aan de locatie van het bedrijf werd toegelicht dat er sprake is van een langlopende procedure. Omdat in het MER voor een deel wordt verwezen naar verouderde of niet meer bestaande regelgeving, zoals bijvoorbeeld het Besluit huisvesting veehouderij, zou de beoordeling van de effecten van het voornemen thans op onderdelen enigszins anders kunnen uitvallen dan in het MER is aangegeven.

- De Commissie beveelt aan om voorafgaand aan de besluitvorming na te gaan in hoeverre wijzigingen in wet- en regelgeving van invloed zijn op het te nemen besluit inzicht te geven in de beoordelingen op grond van de huidige van toepassing zijnde regelgeving en richtlijnen.

Ten gevolge van het voornemen neemt de ammoniakemissie toe van 1400 naar 2646 kg ammoniak per jaar. Bij toepassing van alternatieven zoals de in het MER genoemde luchtwassers zal de toename waarschijnlijk veel minder zijn of zelfs geheel weggenomen worden. In het MER is aangegeven dat voor het bedrijf een vergunning is verleend op grond van de Nbw. Dit betekent echter niet dat, zoals in dit MER, in het geheel geen aandacht meer hoeft te worden besteed aan de depositie van stikstof in voor verzuring gevoelige gebieden.

- De Commissie beveelt aan om voorafgaand aan de besluitvorming inzicht te geven in de gevolgen van de bedrijfsuitbreiding voor de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden, zowel van het voorkeursalternatief als van andere alternatieven. Gebruik voor de depositieberekeningen het AERIUS-rekenmodel.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Landbouwbedrijf Buijs VOF te Emmer-Compasuum

Bevoegd gezag: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Emmen

Besluit: vaststellen of wijzigen van *omgevingsvergunning voor milieu, bouwen en afwijken van het bestemmingsplan*

Categorie Besluit m.e.r.: C14

Activiteit: landbouwbedrijf Buijs VOF te Emmer Compasuum heeft het voornemen een bestaande vleeskuikenstal te slopen en drie nieuwe vleeskuikenstallen en een nieuwe werktuigenloods te bouwen. Vanwege de omvang van de uitbreiding is een m.e.r. vereist.

Bijzonderheden:

Procedurele gegevens:

Aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 6 september 2016

Toetsingsadvies uitgebracht: 9 november 2016

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ing. H.H. Ellen

dhr. dr. F.H. Everts

dhr. ing. J.H. Grit (secretaris)

M.A.J. van der Tas (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie: <http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Betrokken documenten:

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3157](#) in te vullen in het zoekvak.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

